

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615010722
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Tomčovčík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7615010722.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Tomčovčíka a sudcov JUDr. Miroslava Osifa a JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovskej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. septembra 2017, v trestnej veci proti obžalovanému H. R., pre prečin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods.1 písm.c/ Tr.zák. účinného do 31.8.2015 a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods.1 Tr.zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 2.12.2016 sp.zn. 3T/122/15 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. b/, c/ Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods.1 Tr.por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp.zn.3T/122/2015 zo dňa 2.12.2016 bol obžalovaný H. R. uznaný za vinného pre prečin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods.1 písm.c/ Tr.zák. účinného do 31.8.2015 a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods.1 Tr.zák., na tom skutkovom základe, že

ako zamestnanec spoločnosti Y. G., C..R., H. XX, F., vykonávajúci funkciu majster - J. R. Y. C. X., v organizačnom útvare odbor J. R. Y. C. X., s miestom výkonu práce R. X. Y., zadal dňa 01.07.2014 zamestnancom spoločnosti K. L. C. K. J. písomný a súčasne aj ústny pracovný príkaz na vyrezanie drevín rastúcich na pozemku č. M.-XXX/X (S. X. X. XXXX M.-XXX/XX), F.. Ú.. L., vedený ako ostatné plochy, nachádzajúci sa v zastavanom území obce a patriaci do X. J. R. K. s 2.stupňom ochrany, ktorého vlastníčkou je G. R., ktorí následne toho istého dňa na základe uvedeného príkazu

bod 1)

vyrezali stromy v ochrannom pásme podľa § 43 Zákona č. 251/2012 Z. z. zo dňa 31. 7. 2012 o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu 90 ks stromov druhu slivka so spoločenskou hodnotou 21.983,40 € a všeobecnou hodnotou 1.284,09 €, čo bolo v rozpore s ustanovením § 47 ods.7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ZOPK) v znení platnom od 01.04.2014 do 31.08.2014, pretože pred vydaním pracovného príkazu nezabezpečil písomné oznámenie orgánu ochrany prírody o plánovanom vykonaní výrubu drevín podľa § 47 ods. 4 písm. e/ uvedeného zákona a predchádzajúci súhlas vlastníčky stromov a pozemku, na ktorom tieto rástli,

bod 2)

vyrezali stromy mimo ochranného pásma podľa § 43 Zákona č. 251/2012 Z.z. zo dňa 31.7.2012 o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu 6 ks stromov druhu slivka so spoločenskou hodnotou 1.366,20 € a všeobecnou hodnotou 95,26 € a 3 ks stromov druhu čremcha obyčajná so spoločenskou hodnotou 2.548,80 € a všeobecnou hodnotou 17,31 €, čo bolo v rozpore s ustanovením

§ 47 ods. 3 ZOPK v znení platnom od 01.04.2014 do 31.08.2014, pretože pred vydaním pracovného príkazu nezabezpečil predchádzajúci súhlas orgánu na ochranu prírody a predchádzajúci súhlas vlastníka stromov a pozemku, na ktorom tieto rástli,

čím takto neoprávneným výrubom stromov spolu 96 ks slivka a 3 ks čremcha obyčajná spôsobil škodu ich vlastníčke G. R., B.P. XXX/XX, D., v celkovej výške 1.396,66 € a spoločenskú škodu Slovenskej republiky zastúpenej Okresným úradom Spišská Nová Ves, odborom starostlivosti o životné prostredie, v celkovej výške 25.898,40 €.

Za to bol obžalovanému H. R. podľa § 305 ods. 1 Tr.zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr.zák., § 38 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. j) Tr.zák., § 37 písm. h) Tr.zák., § 56 ods.1, 2 Tr. zák. uložený úhrnný peňažný trest vo výške 500,- € (päťsto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) mesiacov.

Podľa § 288 ods.1 Tr.por. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces poškodenú G. R., X.. X.X.XXXX Y. F., bytom D.X., N.. B. Č.. XXX/XX, S. J..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil.

V dôvodoch svojho odvolania uvádza, že obžalovaný nevydal pokyn na orez drevín a kosenie pozemku svojvoľne, pretože pri vydávaní tohto pokynu konal v rámci predmetu svojej pracovnej činnosti, kde ako vedúci zamestnanec (majster) bol vystavený svojím zamestnávateľom na ohliadku pozemku poškodenej za účelom zistenia skutočného stavu pozemku. Obžalovaný následne po vykonaní ohliadky a vyhodnotenia rizika vyplývajúceho z toho, že vlastníka pozemku zanedbáva svoje povinnosti (porušenie § 43 ods.4 zák.č. 251/2012 Z.z., ktoré výslovne zakazuje pestovať a vysádzať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 metre v ochrannom pásme) zistil, že je nutné vykonať bezodkladný orez drevín, na čom sa dohodol s manželom poškodenej, čo potvrdil aj svedok A.. G. L., pričom presný rozsah zásahu nebol dohodnutý, pretože pozemok bol značne zarastený. Následne obžalovaný vydal pracovný pokyn, aby ihneď na druhý deň ráno bol vykonaný orez a kosenie na pozemku.

Súd vyčítal obžalovanému, že pracovný pokyn bol vydaný len všeobecne, že ho bolo potrebné podrobnejšie identifikovať, avšak pracovnou úlohou obžalovaného nie je presne určiť rozsah orezu drevín, či označiť dreviny a zmerať ich výšku, resp. vymerať ochranné pásmo, pretože tieto pracovné úlohy zabezpečujú už priamo zamestnanci, ktorí majú na starosť samotný výkon prác, konkrétne v tomto prípade to boli pán K. L. C. K. J..

K. L. C. K. J. vyhodnotili situáciu tak, že vykonali orez a kosenie drevín na celom pozemku, pretože ako sami uviedli, museli dbať na ochranu a bezpečnosť svojho zdravia pri práci, aby ich padajúce dreviny na zanedbanom pozemku neohrozili a zároveň, aby nepoškodili elektrické vedenie.

Obžalovanému sa kladie za vinu, že tieto dvaja zamestnanci na jeho pokyn vyrezali 99 stromov, avšak v zmysle § 36 ods.2 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z.z. sa za strom považuje len drevina s diferencovanou stonkou, v dolnej časti vytvárajúca priamy nerozkonárený kmeň, ktorý v hornej časti prechádza do rozkonárenej koruny, pričom nebolo dokázané, že skutočne došlo k výrezu 99 stromov aj v zmysle tejto zákonnej definície.

Obžalovanému sa kladie za vinu aj to, že pred výrubom nezabezpečil súhlas orgánu ochrany prírody, avšak povinnosť zabezpečiť takýto súhlas prináleží zamestnávateľovi obžalovaného, ktorý to zabezpečoval prostredníctvom iného zamestnanca, a to A.. G. L.. Preto výpoveď A.. J. G. nezodpovedá skutočnosti. Obžalovaný uvedenú povinnosť nemal zahrnúť do svojej pracovnej činnosti a ani ju nevykonával. Obžalovaný pri vydávaní pracovného pokynu konal v dobrej viere, že svojím pracovným pokynom chráni ľudský život a majetok, a teda v žiadnom prípade nekonal svojvoľne a už vôbec nie s úmyslom niekoho poškodiť. Obžalovaný konal v domnení, že sa jedná o krajnú núdzu, resp. o realizáciu výkonu práv a povinností, a teda že jeho konanie v žiadnom prípade nemohlo byť zavinené ani len vo forme nepriameho úmyslu. Obžalovaný pri výkone svojej pracovnej činnosti nekoná vo

vlastnom mene, ani na vlastnú zodpovednosť, pretože za ich konanie zodpovedá ich zamestnávateľ. Zamestnávateľ prerozdeľuje pracovné úlohy a zároveň zabezpečuje po materiálnej stránke prostriedky na ich vykonanie, a teda to, že zamestnávateľ nezabezpečil súhlas orgánu na ochranu prírody, nemôže byť na ťarchu zamestnancovi. Navrhol preto, aby krajský súd ho oslobodil v celom rozsahu spod obžaloby.

V rámci odvolacieho konania bolo krajskému súdu doručené písomné vyjadrenie vedúceho odboru J. R. Y. C. X. F., Y.Á. G. R., C..R.. J.. A.. E. K., bytom K. XXXX/XX, XXX XX J.. Tento vo svojom vyjadrení poukazuje na skutočnosť, že pri kontrole predmetného vysokého napäťového zariadenia bolo ich zamestnancami konštatované, že porasty ohrozujú nielen bezpečnosť a spoľahlivosť dodávky elektriny v dotknutej časti distribučného územia, ale aj bezpečnosť osôb pohybujúcich sa v okolí týchto zariadení. K zníženiu izolačnej pevnosti a zvýšeniu rizika úrazu elektrickým prúdom dochádza práve u vysokých porastov, ktorý zapríčini preskok na neživé časti a tým sa ohrozuje nielen samotné elektroenergetické zariadenie a dodávku elektriny, ale hlavne ohrozuje bezpečnosť osôb pohybujúcich sa v blízkosti daných elektrických zariadení s takýmto porastom.

Podľa § 43 ods.4 písm. b/, e/, f/ zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. je definované, že v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané vysádzať a pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 metre. Táto povinnosť nebola zo strany vlastníka pozemku v danej veci dodržaná a zistený stav ohrozoval bezpečnosť osôb a stabilitu dodávky elektriny. Reakcia pána H. R. bola v súlade s nastavenými internými procesmi v tom, že na vzniknutý stav reagoval operatívne a vyslal na uvedené miesto zamestnancov, ktorí mali zrealizovať výsek porastu, aby nedošlo k ohrozeniu životov, nečakaným škodám na elektrickom zariadení, prípadne majetku vlastníka pozemku.

Podľa § 11 ods.1 písm.b/, ods.2 písm.c/ zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. spoločnosť Y. môže odstraňovať a okliešňovať stromy a iné porasty, ktoré ohrozujú bezpečnosť alebo spoľahlivosť prevádzky, pričom nie je potrebný súhlas vlastníka a ani predchádzajúca výzva, ak ide o poruchy, údržbu alebo havárie na zariadeniach sústavy alebo siete a počas ich odstraňovania.

Pán H. R. nemá zabezpečovať oznámenia, komunikáciu s úradmi ochrany prírody a krajiny a nepatrí to medzi jeho pracovné povinnosti. Nemožno mu dávať za vinu, že nevykonal potrebné opatrenia, resp. že mal iniciovať nadriadených, aby spracovali oznámenie alebo vyžiadali súhlas, keďže nadriadený pána H. R., pán A.. J. G. bol s celou situáciou oboznámený a poveril pána A.. G. L., aby oznámenie o výrube stromov vyhotovil.

Obhajca vo svojom písomnom podaní navrhol, aby J.. A.. E. K. bol vypočutý vo veci ako svedok.

Na podklade odvolania obžalovaného H. R. krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Okresný súd v danom prípade po rozsiahlom dokazovaní vo veci rozhodol predčasne bez náležitého zistenia skutočného stavu bez toho, aby sa podrobne a zákonným spôsobom vyporiadal s obhajobou obžalovaného, na ktorú je poukázané v dôvodoch odvolania obžalovaného. Z obsahu spisu nie je zrejmé, aby mal okresný súd k dispozícii obsah pracovnej náplne obžalovaného, a teda, aby bolo možné objektívne a nepochybné preukázať jeho zavinenie a najmä, či obsah samotného skutku mal za povinnosť realizovať obžalovaný. V tomto smere bude preto potrebné, aby okresný súd otázku samotnej trestnej zodpovednosti obžalovaného a jej rozsahu z pohľadu jeho pracovného zaradenia a rozsahu jeho povinností podrobne preskúmal a zaoberal sa námietkami uvedenými v odvolaní obžalovaného.

Je potrebné uviesť, že obhajoba obžalovaného, že tento konal zákonným spôsobom, vychádzajúc z ustanovenia § 43 ods.4 zák.č. 251/2012 Z.z., nebola jednoznačným spôsobom vyvrátená. Obžalovaný tvrdí, že išlo o tak zanedbaný a vysoký porast, že tento ohrozoval prevádzku energetického zariadenia, ako aj bezpečnosť ľudí, pričom dôkaz opaku v danom prípade k dispozícii nie je, pretože existuje fotodokumentácia, na ktorej sú zobrazené jednotlivé vyrezané pne, avšak súd nemal k dispozícii a zrejme asi ani mať nebude fotografické zábery existujúceho porastu v stave, ktorý mal existovať pred samotným výrubom.

Nebola vyvrátená obhajoba, že pracovnou úlohou obžalovaného nebolo presne určiť rozsah orezu drevín, ich označenie a zmeranie ich výšky, resp. vymeranie ochranného pásma. To, že túto povinnosť nemal, tvrdia aj jeho nadriadení a konkrétne vo svojom vyjadrení aj J.. A.. E. K..

Tohto svedka bude preto potrebné na hlavnom pojednávaní vypočuť k obsahu jeho písomného podania a zaoberať sa aj okolnosťami, ktoré sa týkajú aplikácie ustanovenia § 11 zák.č. 251/2012 Z.z. o energetike, čo je novou okolnosťou, ktorou sa okresný súd počas celého doterajšieho konania nezaoberal a najmä písm. b/ ods.1 tohto zákonného ustanovenia, kde sa konštatuje, že držiteľ povolenia alebo ním poverená osoba môže v nevyhnutnom rozsahu a vo verejnom záujme pri dodržaní podmienok ochrany životného prostredia odstraňovať a okliesňovať stromy a iné porasty, ktoré ohrozujú bezpečnosť alebo spoľahlivosť prevádzky energetických zariadení, ak tak po predchádzajúcej výzve neurobil ich vlastník. Výzva musí byť vlastníkovi doručená najmenej 15 dní pred plánovaným začatím činnosti.

Zo spisu nie je zrejmé, že distribučná spoločnosť takúto výzvu vlastníkovi doručila.

V danom prípade je obžalovaný stíhaný pre úmyselné trestné činy, a teda tento úmysel mu musí byť preukázaný jednoznačne a nepochybne, pričom pri existencii pochybností v tomto smere, tieto pochybnosti je potrebné v zmysle zásady „in dubio pro reo“ vyhodnotiť v prospech obžalovaného.

Až po doplnenom dokazovaní vo vyššie naznačenom smere, pri dôslednom skúmaní otázky zavinenia na strane obžalovaného, s prihliadnutím aj na objektívnu zodpovednosť organizácie v zmysle pracovnoprávných predpisov, bude možné následne vo veci zákonným spôsobom rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.